

РАН БОСИЛЕК МАЛКОТО КНИЖАРЧЕ

chitanka.info

— Майчице, колко маски-и-и! — извика малкият Колчо Гороломчето. — Гледайте! Данчо книжарчето ги носи. Чакай, Данчо, да ги видим!

Децата, които играеха на улицата, се струпаха около книжарчето, което бе натоварено с много маски.

— Оставете ме сега! — рече Данчо, като разбутваше децата. — Елате в книжарницата. Там гледайте колкото щете. Но тука не бива. Ще ми се кара господарят.

— Ние сме тука господари! — рече едно едро момче, на което викаха Страхил войвода.

— Тъй, ами как! — добави малкият Колчо. — Бате Страхил тука заповядва. Снемай маските! Ние сме господари!

Книжарчето отстрани Колча с ръка и рече:

— Вие сте господари, но мене ще бият, ако не занеса маските навреме. Бай Деян ми каза да тичам. Купувачи чакат в книжарницата. Пуснете ме да вървя!

— Няма да те пуснем — рече войводата. — Дай да ги разгледаме! И ние сме купувачи. Ако ни харесат, ще ги разграбим като топъл хляб! И бай Деян ще те похвали, че още на улицата си намерил купувачи.

— Не може бе, разберете! — удари на молба книжарчето. — Ще ме бият!

Но думите на войводата раздвоиха ума му. Ами ако наистина тия всички момчета купят по една маска! Няма ли да го похвали господарят, че заедно със стоката му води и купувачите?

— Какво се чудиш? — извика Пенчо Драката и си кривна шапката. — Дай тук маските! Няма да ги изядем! Ще ги видим, ще ги попремерим и пак ще ти ги дадем. Дай да видя тая с вълчата муцуна!

И Драката дръпна вълчата маска.

— Не дърпай! Ще я скъсаш! — рече книжарчето. — Ще ви дам да ги видите, ала няма много да се бавите. Дано не се научи бай Деян!

— И да се научи, нищо! — извика Страхил войвода. — Ние сме насреща! Дай на мене слона!

— А на мене — тоя палячо! — викна Колчо.

— На мене — Баба Мецана!

— Дай тука кукумявката!

— Я, и Пинокио! С дългия нос! Дай го на мене!

— А ти, Данчо, сложи ей тоя дебеланко! Гледай! На бай Деяна прилича. Ще станеш господар! От нищо няма да се боиш!

След миг всички маски оживяха. Раздвижиха се... Рев, смях, вик! Събраха мало и голямо.

Най-смешно беше малкото човече с пълноликата маска. То дърпаше ту слона, ту вълка, ту паляча, ту Пинокио, ту Баба Меца, ту кукумявката и току повтаряше с пискливото си гласче:

— Оле, мале, ще ме бият! Дайте маските! Ще ме бият! Дайте маските!

— Още малко, още малко! — крещяха и слонът, и вълкът, и палячо, и Пинокио, и кукумявката.

А Баба Меца потропваше и редеше:

*Я викнете, да викнем!
Я тропнете, да тропнем!
Да подруснем маските!*

И друсаха се дълго маските.

Но най-силно се раздруса маската на пълноликото момче, когато сред веселата навалица се провря сърдитата ръка на бай Деяна, книжаря и заудря малкото книжарче. Дебелите пръсти се вдълбаха в маската, а разлютените уста повтаряха:

— На ти игра! На ти песни! На ти смях!

Навалицата прихна да се смее.

Децата хвърлиха маските и се разбягаха.

Книжарчето свали господарската маска, в която се бяха вдълбали пръстите на истинския господар, събра маските и плачешком тръгна към книжарницата.

А бай Деян, който бе поукротил гнева си, се обърна към веселата навалица и рече:

— Извинявайте, господа, че прекъснах зрелището. Който иска маски, да заповяда в книжарницата!

Като си замина книжарят, Страхил войвода събра дружината си. Шепнеха, ръкомахаха и после всички се разотидоха в къщи.

Следобед войводата влезе в книжарницата и попита книжаря:

— Колко струва слонската маска?

— Двайсет лева.

— На̀ ти два́йсет лева, дай маската!

Книжарят взе парите и му подаде маската. Като излизаше, момчето посочи смачканата маска, която висеше между другите, и рече:

— Не трябваше да биеш момчето, бай Дряне!

— Аз си зная работата. Не ща ум от тебе — отговори книжарят.

След малко дойде Драката и попита:

— Колко струва вълчата маска?

— Петнайсет лева.

— На̀ ти парите, дай маската!

На излизане и Драката посочи смачканата маска, дето я беше сложил Данчо, и добави:

— Не трябваше да биеш момчето, бай Деяне!

— Аз си зная работата! — отговори пак книжарят.

После дойде момчето, което бе грабнало от книжарчето Баба Меца.

— Дайте ми мечешката маска. Ето ви петнайсет лева.

То си сложи маската още в книжарницата и с мечешки глас изрева:

— Бай Деяне-е! Не трябваше да биеш момчето!

После дойде кукумявката, купи си маската и на излизане измяука:

— Не трябваше да биеш момчето!

Така се изредиха и Пинокио, и палячо, и носорогът, и още много, много деца, които бяха видели маските на книжарчето. Всяко си купуваше маска и на книжаря се струваше, че всяко, ако не с думи, с поглед казваше:

— Не трябваше да биеш момчето, бай Деяне!

Надвечер пристигна отново Колчо Гороломчето.

— Бай Деяне, продай ми още една маска. Баба Меца.

— Нямам, Колчо. Всичките се продадоха — отговори книжарят.
— Една само остана: хе оная, дето я беше сложил Данчо.

— Не ща я. Нея никое дете няма да я вземе. Тя прилича на тебе.
А ти биеш децата. Виж, пръстите ти още личат по маската!

И Колчо си излезе.

Книжарят поглади маската, но нищо не каза. И Данчо спря очи на нея, па си помисли: „Колко хубаво ми беше с тая маска при децата! Биха ме, но беше весело и хубаво. Да мога още веднъж да я сложа!“

Вечерта, когато да затварят книжарницата, бай Деян сне пълноликата маска, подаде я на книжарчето и рече:

— Хвърли я вътре в коша! А утре ще отидеш да вземеш от склада нови маски.

Книжарчето взе маската, оправи с ръка вдлъбнатините, що бяха останали от ударите на господаря, и прошепна боязливо:

— Мога ли да взема тая маска? Ще ми я прихванете на заплатата. Хубаво ми е да си мисля, че съм като вас. Нищо, че ме бихте. Заслужено беше...

Радост изгря в очите на книжаря.

— Ти си добро момче, Данчо — рече той. — Вземи маската, щом я харесваш. Няма защо да я плащаш. Ти я заслужаваш. Толкова маски продадохме днес. И не трябваше да те бия, но дълго чаках, та много бях ядосан...

— Нищо, нищо, господарю — каза малкото книжарче. — Не ме боли вече. Пък и маската се изправи. Не личат пръстите по нея. Хубаво ще се посмеем на заговезни!

— Ще се посмеем, Данчо, ще се посмеем! — каза миловно книжарят и поглади къдравата коса на малкия си помощник.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.